TELEGRAPH

TISKOVÁ ZPRÁVA
Olomouc, 20. 11. 2025

Výstava Za pultem (Behind the Counter) se zaměřuje na rozmanité interpretace ženskosti a sleduje jak skutečnou, tak symbolickou přítomnost žen ve veřejném prostoru.

Výstava přináší nový pohled na to, jak současné umělkyně různých generací – Paulina Olowska, Caroline Walker a Adéla Janská – využívají malbu k dekódování a rekonstrukci kulturní paměti modernismu. Tímto prizmatem autorky reflektují „recyklované“ ikonografie 50. až 90. let a znovu otevírají témata ženské práce, intimity a viditelnosti ve veřejné i soukromé sféře.

Historickou optikou nahlíží na archetypální ženské postavy socialistického modernismu a období československé normalizace. Poskytoval rozšířený vizuální kánon spojený s alegorií práce také prostor pro ženskou touhu? Odborníci na toto období často označovali dělnici za *tu druhou*. Jak můžeme na tuto socialistickou imaginaci nahlížet dnes?

Výstava se inspiruje ikonickým československým televizním seriálem *Žena za pultem* ze 70. let a figurativní malby staví do kontrastu se scénografickou instalací, doplňuje je filmovým dílem a navozuje tak atmosféru interiérů obchodů a domácností. Využívá průmyslové stroje, sochařské a nerezové prvky a prostorovou *mise-en-scène* a rozšiřuje tak reflexi moderní práce a genderové paměti. Nově vzniklé video instalaci dotváří a představuje projekt prostřednictvím hlasů a tváří tří vystavujících autorek. Promítané mezi hromadami kovového šrotu a inscenovanými kompozicemi, z feministické perspektivy zkoumá paměť a postsocialistickou transformaci.

Výstavní design čerpá z uspořádání prodejních pultů a estetiky každodenních rituálů, návyků a gest. Galerie se stává mnohovrstevnatým prostředím inspirovaným retro-futuristickými obchodními výlohami, paravány, kuchyňskými linkami a sklady zboží. Tyto elementy společně vytvářejí kulisy pro malby a z procházejících diváků se stávají zákazníci, zaměstnanci či voyeuři.
Prostřednictvím tohoto dialogu mezi minulostí a současností výstava *Za pultem (Behind the Counter)* znovu zkoumá kulturní dědictví socialismu a jeho ozvěny v současné vizuální kultuře. Klade také naléhavé otázky související s genderem, prací a viditelností v dnešním světě.

Výstavu doprovází publikace s příspěvky Yeleny Yemchuk a Joanny Zielinské, editovaná Krzysztofem Gutfrańským.

Tvorba **Pauliny Olowské** (*1976) je hluboce zakořeněná v politických a společenských dějinách východní Evropy, americkém konzumerismu, popkultuře a feminismu. Na svých malbách často zobrazuje ženy v nejrůznějších prostředích – od kanceláří a obchodů až po venkovské farmy a divokou přírodu. Prostřednictvím jedinečné práce s barvou a perspektivou vytváří na svých plátnech surrealistické a snové scenérie. Její malby, kresby a koláže si vypůjčují obrazový materiál z východoevropské i americké popkultury a narušují tradiční představy o ženskosti v mezinárodním kulturním kontextu. Olowska vystudovala School of the Art Institute of Chicago ve Spojených státech a poté Akademii výtvarných umění v polském Gdaňsku. Kromě četných výstav v rodném Polsku má za sebou také bohaté evropské výstavní angažmá a samostatné výstavy v newyorské MoMA nebo londýnské Tate Modern. V roce 2014 získala prestižní cenu Aachen Art Prize a její díla jsou zastoupena ve významných veřejných institucích po celém světě. Olowska žije a pracuje v polském městě Rabka-Zdrój.

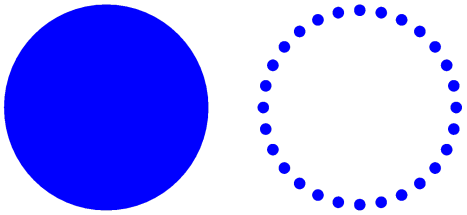
Caroline Walker (*1982) se v rámci svojí tvorby dlouhodobě věnuje zkoumání genderové identity a postavení žen v současné společnosti. Prostřednictvím svých děl zpochybňuje stereotypy zobrazování ženského těla v různých sociálně-ekonomických kontextech. Walker se proslavila malbami, na kterých zachycuje ženské figury při každodenních činnostech v prostředí, kde se stírají hranice mezi veřejným a soukromým prostorem. Příběhy žen vypráví skrze místa – od luxusních salonů krásy, přes portréty žadatelek o azyl, až po výjevy anonymních pracujících žen v kulisách londýnské architektury. V současnosti autorka obrací pozornost ke svému bezprostřednímu okolí a stává se vnější pozorovatelkou důvěrně známých míst. Námětem jejích obrazů je třeba sousedka pracující na zahradě, lékárnice nebo zaměstnankyně místní čistírny, jejichž každodennost se propojuje v konkrétní části rozlehlé londýnské metropole. Její díla tak reflektují budování komunity a způsob, jakým se anonymní lidé stávají postavami v našich osobních příbězích. V posledních letech se Walker prezentovala na samostatných i skupinových výstavách nejen po celé Británii, ale také ve Spojených státech, Číně, Německu nebo Nizozemsku. Českému publiku se představila spolu s dalšími talenty současné britské figurativní malby již v roce 2023 na výstavě New Positions in British Painting v olomoucké Telegraph Gallery. Její díla jsou zastoupena v řadě významných veřejných sbírek, kromě rodné Británie také v Austrálii, Číně, Spojených státech nebo Libanonu. Caroline Walker vystudovala malbu na Glasgow School of Art a na Royal College of Art v Londýně. Žije a pracuje ve svém rodném městě Dunfermline ve Skotsku.

Adéla Janská (*1981) se ve své tvorbě zabývá především tématem ženské identity. Předlohami pro její akty a portréty jsou porcelánové panenky, jejichž rysy symbolizují v reálu nedosažitelné ideály ženské krásy. Osamělé ženské postavy s lesklou porcelánovou kůží umisťuje Janská na svých malbách do uzavřených, fragmentárních prostorů, které připomínají domečky pro panenky. Vytváří tak atmosféru izolace, zastaveného času a pnutí mezi intimitou a odcizením. Osobité hrdinky jejích děl někdy navazují přímý oční kontakt s divákem a kombinují smyslnou provokaci s nevinnou křehkostí. Sice zbavená fyzické podstaty, ale dokonale krásná ženská těla se znepokojivými obličeji jsou moderními nymfami, které zpochybňují stereotypní erotické představy. Janská je absolventkou Akademie umění v Banské Bystrici, ale její umělecký vývoj je spojený především s domácím prostředím, poté s evropskou a světovou malbou. Kromě České republiky pravidelně vystavuje na mezinárodní scéně, v nedávné době se uskutečnily její samostatné výstavy v Paříži, New Yorku, Římě, Varšavě, Vídni nebo Bukurešti. Její díla byla také zastoupena na skupinových výstavách v Polsku, Rakousku, Číně, Spojených státech i Velké Británii. Janská v současnosti žije a tvoří v rodné Olomouci.

Praktické informace
Telegraph Gallery v Olomouci je otevřena od úterý do čtvrtka vždy 9:00–19:00, v pátek 9:00–21:00, o víkendu 10:00–18:00. Vstupné na výstavu činí 50 Kč. Členové věrnostního programu TLG CLUB mají prohlídku výstavy zdarma a mohou čerpat i další výhody.

Kontakt pro média:
Mira Macík, kurátor Telegraph Gallery
mira.macik@telegraph.cz
+420 725 923 999

Za Pultem (Behind the Counter)
20. 11. 2025–19. 2. 2026 (vernisáž 20. 11. 2025 v 18 hodin)

TELEGRAPH GALLERY
Jungmannova 4, Olomouc
www.telegraph.cz

Otevřeno úterý–čtvrtek 9:00–19:00, pátek 9:00–21:00, sobota–neděle 10:00–18:00.
Vstupné 50 Kč, pro členy věrnostního programu TLG CLUB vstup volný.

Telegraph Gallery pořádá pravidelné výstavy současného umění z České republiky i zahraničí. Na 350 m² prezentuje tvorbu známých i přehlížených autorů všech věkových kategorií. Pořádá také workshopy, umělecké kurzy a nabízí rezidenční pobyty českým i zahraničním umělcům. Více informací na https://telegraph.cz/galerie.

TLG CLUB
Telegraph Gallery nabízí členství ve věrnostním programu TLG CLUB. Členové klubu získají volný vstup na výstavy, slevu při nákupu publikací a řadu dalších výhod. Členství je možné zakoupit na recepci Telegraphu nebo online. Podrobné informace o věrnostvím programu naleznete na https://www.telegraph.cz/tlgrphclub.

TELEGRAPH
GALLERY